

منشور EarthCoop

متن کامل نسخه 1.0 منشور EarthCoop

نافذ

شناسنامه سند

عنوان سند

شناسه سند: CH

نسخه

1.0

وضعیت

ثبت‌شده – نافذ مرجع تهیه: بنیان‌گذار EarthCoop – ثبت و نفاذ تاریخ تهیه: 01-10-2026 اثر حقوقی: این متن با تصمیم صریح بنیان‌گذار EarthCoop در 01-10-2026 ثبت و از همان تاریخ نافذ است.

کامل بودن متن

متن کامل

منشور EarthCoop

جایگاه

جلد اول از مجموعه قوانین بنیادین EarthCoop

تاریخ تدوین

۱۴۰۵ / ۲۰۲۶

زبان مبنا

فارسی

دامنه اعتبار

مبنای فلسفی، ارزشی، اخلاقی و تمدنی برای قانون اساسی، قوانین موضوعی، استانداردهای فنی، نهادها و سامانه‌های EarthCoop.

دیباچه

به نام خدای جان و خرد

ما، باورمندان به عدالت، کرامت انسان، حرمت زمین، مسئولیت مشترک و آینده مشترک همه موجودات زنده، این منشور را به‌عنوان بیان فلسفه، ارزش‌ها، آرمان‌ها و مبانی تمدنی EarthCoop اعلام می‌کنیم.

EarthCoop از این آگاهی آغاز می‌شود که زمین، پیش از آنکه موضوع مالکیت خصوصی، قدرت سیاسی، تجارت، مرزبندی، رقابت یا سلطه باشد، بستر مشترک حیات است. انسان‌ها، جوامع، نسل‌های آینده، حیوانات، گیاهان و زیست‌بوم‌ها همگی در نسبت با زمین معنا می‌یابند و هیچ تمدنی نمی‌تواند عادلانه باشد اگر جایگاه زمین، منابع طبیعی و حق همگانی نسبت به آن‌ها را درست نشناسد.

عدالت در EarthCoop عبارت است از قرار دادن هر چیز در جای خود و دادن هر حق به حق‌دار. بر پایه این تعریف، نخستین حق بزرگی که باید به صاحب حق بازگردد، حق همگانی نسبت به زمین و منابع بنیادین حیات است. این حق، سرچشمه حق مشارکت، حق نظارت، حق بهره‌مندی، حق مسئولیت و حق حاکمیت عادلانه نسبت به امور مشترک است.

EarthCoop نفی مالکیت خصوصی مشروع نیست. انسان مالک دسترنج، خلاقیت، ابتکار، دانش، تولید و حاصل کوشش خود است. اما مالکیت خصوصی هنگامی مشروع، محترم و قابل حمایت است که حق همگانی نسبت به زمین، منابع طبیعی، محیط زیست، نسل‌های آینده و سایر ذی‌حقان را نادیده نگیرد.

این منشور برای تأسیس یک زبان مشترک میان اعضا، جوامع، حقوق‌دانان، اقتصاددانان، توسعه‌دهندگان، مدیران، سرمایه‌گذاران، داوران، پژوهشگران و همه مشارکت‌کنندگان EarthCoop تدوین می‌شود؛ زبانی که در آن قانون، فناوری، اقتصاد، اخلاق و جامعه در خدمت عدالت قرار گیرند.

بخش نخست – ماهیت و جایگاه منشور

جایگاه و روابط اسنادی پیشنهادی: تابع FC و منبع بنیادین ارزشی و تفسیری؛ جایگزین قانون ساختاری یا موضوعی نیست.

< وضعیت حقوقی این متن: نسخه رسمی 1.0 – ثبت‌شده و نافذ از 01-10-2026. شماره‌گذاری رسمی اسناد از این نسخه آغاز می‌شود؛ سوابق پیشین صرفاً سابقه توسعه و ممیزی پیش از نسل رسمی 1 هستند.

ماده CH-001 – ماهیت منشور ↗

۱. منشور EarthCoop سند بیانگر فلسفه، ارزش‌ها، آرمان‌ها، جهت‌گیری اخلاقی و مبانی تمدنی EarthCoop است.

۲. منشور، سند اجرایی تفصیلی یا آیین‌نامه اداری نیست؛ بلکه منبع الهام، تفسیر و جهت‌دهی برای قانون اساسی، قوانین موضوعی، اساسنامه‌ها، استانداردهای فنی و تصمیمات نهادی EarthCoop است.

۳. مفاد منشور باید در پرتو سند مادر EarthCoop تفسیر شود و هیچ بخش آن نباید با اصول غیرقابل تغییر سند مادر تعارض داشته باشد.

ماده CH-002 – جایگاه منشور در نظام اسناد ↗

۱. منشور EarthCoop پس از سند مادر در ترتیب بنیادین تدوین اسناد و پیش از قانون اساسی قرار دارد، لیکن جایگاه آن از حیث کارکرد، بنیادین، ارزشی، فلسفی و تفسیری است.

۲. قانون اساسی EarthCoop باید اصول، ارزش‌ها و آرمان‌های منشور را در چهارچوب سند مادر به حقوق، نهادها، صلاحیت‌ها، محدودیت‌های قدرت و قواعد الزام‌آور ساختاری تبدیل کند.

۳. در موارد ابهام، اجمال یا امکان چند تفسیر معتبر از قوانین و تصمیمات EarthCoop، منشور می‌تواند در چهارچوب سند مادر و قانون اساسی به‌عنوان منبع راهنمای تفسیری مورد استناد قرار گیرد.

۴. قرارگرفتن منشور پیش از قانون اساسی در ترتیب بنیادین اسناد، به‌خودی‌خود اختیار نسخ، تعطیل یا تغییر حکم روشن و معتبر قانون اساسی را برای منشور یا مفسر آن ایجاد نمی‌کند.

۵. در صورت تعارض واقعی و غیرقابل جمع میان منشور و قانون اساسی، موضوع مطابق سند مادر و قانون اساسی توسط مرجع عالی تفسیر بررسی می‌شود.

۶. هیچ برداشت اخلاقی، فلسفی یا تمدنی از منشور به‌تنهایی نمی‌تواند مبنای ایجاد صلاحیت حاکمیتی، محدودسازی حق بنیادین یا وضع ضمانت اجرای الزام‌آور باشد.

ماده CH-003 – هدف منشور ↗

هدف منشور EarthCoop عبارت است از:

۱. بیان فلسفه وجودی EarthCoop.

۲. تعریف جهت اخلاقی و تمدنی پروژه.

۳. روشن‌سازی نسبت عدالت، زمین، مالکیت، انسان، فناوری، اقتصاد و جامعه.

۴. ایجاد زبان مشترک برای تدوین و اجرای اسناد بعدی.

۵. جلوگیری از فروکاستن EarthCoop به یک شرکت، پلتفرم، حزب، دولت جایگزین یا پروژه صرفاً اقتصادی.

ماده CH-004 – اصل آغاز از زمین ↗

۱. EarthCoop از زمین آغاز می‌شود، زیرا زمین بستر مشترک حیات، تولید، سکونت، فرهنگ، اقتصاد، جامعه و آینده است.

۲. هیچ نظام عدالت‌محور نمی‌تواند نسبت خود را با زمین، منابع طبیعی، محیط زیست و حق همگانی نسبت به آن‌ها نادیده بگیرد.

۳. قرار گرفتن زمین در جایگاه حقیقی خود، نخستین شرط تحقق عدالت پایدار است.

ماده CH-005 – زمین به عنوان میراث مشترک ↗

۱. زمین و منابع بنیادین حیات، میراث مشترک همه انسان‌ها، همه جوامع، همه نسل‌ها و همه موجودات زنده‌اند.
۲. هیچ فرد، نهاد، دولت، شرکت، طبقه، ملت یا نسل خاصی حق ندارد خود را مالک مطلق، انحصاری و بی‌مسئولیت زمین بداند.
۳. بهره‌برداری از زمین باید با حق همگانی، مسئولیت مشترک، پایداری زیست‌محیطی و عدالت بین‌نسلی سازگار باشد.

ماده CH-006 – عدالت به عنوان نظم درست حقوق ↗

۱. عدالت در EarthCoop نه صرفاً احساس اخلاقی، نه شعار سیاسی و نه توزیع تصادفی منافع است؛ بلکه نظم درست حقوق، جایگاه‌ها، مسئولیت‌ها و بهره‌مندی‌هاست.
۲. عدالت هنگامی تحقق می‌یابد که هر حق به صاحب حق، هر مسئولیت به صاحب مسئولیت، هر اختیار به صاحب صلاحیت و هر منبع به جایگاه درست خود بازگردد.
۳. هر ساختار اقتصادی، حقوقی، سیاسی، اجتماعی یا فناورانه باید با این معیار سنجیده شود.

ماده CH-007 – مالکیت همگانی و دسترنج فردی ↗

۱. EarthCoop میان مالکیت همگانی بر زمین و منابع بنیادین حیات، و مالکیت خصوصی مشروع بر دسترنج فردی تمایز می‌گذارد.
۲. مالکیت همگانی زمین، حدود اخلاقی و حقوقی مالکیت خصوصی را روشن می‌کند.
۳. مالکیت خصوصی هنگامی محترم است که بر کار، خلاقیت، تولید، خدمت، ابتکار، قرارداد عادلانه یا مشارکت مشروع استوار باشد و حق همگانی را نقض نکند.

ماده CH-008 – حق همگانی به عنوان منشأ مشارکت ↗

۱. چون زمین و منابع بنیادین حیات موضوع حق همگانی‌اند، اداره امور مربوط به آن‌ها نیز باید بر مشارکت، نظارت و مسئولیت همگانی استوار باشد.

۲. حق مالکیت همگانی بدون حق مشارکت، ناقص است.

۳. حق مشارکت بدون حق نظارت، آسیب‌پذیر است.

۴. حق نظارت بدون شفافیت، بی‌اثر است.

۵. شفافیت بدون امکان اعتراض و اصلاح، ناکافی است.

ماده CH-009 – کرامت انسان ↗

۱. انسان در EarthCoop ابزار تولید، مصرف، رأی، داده، سود، تبلیغ یا کنترل نیست.

۲. هر انسان به اعتبار انسان بودن، صاحب کرامت ذاتی، حق مشارکت، حق اعتراض، حق رشد، حق امنیت، حق آزادی مسئولانه و حق بهره‌مندی عادلانه است.

۳. هیچ اکثریت، اقلیت، دولت، بازار، شرکت، فناوری یا الگوریتمی نباید کرامت انسان را تابع منفعت خود کند.

ماده CH-010 – برابری بنیادین انسان‌ها ↗

۱. همه انسان‌ها در حق بنیادین نسبت به زمین و منابع مشترک برابرند.

۲. تفاوت در توانایی، تخصص، دارایی، دانش، محل تولد، تابعیت، زبان، جنسیت، دین، فرهنگ یا جایگاه اجتماعی، این برابری بنیادین را از میان نمی‌برد.

۳. EarthCoop باید ساختارهای خود را به‌گونه‌ای طراحی کند که برابری بنیادین به مشارکت واقعی و قابل تجربه تبدیل شود.

ماده CH-011 – آزادی مسئولانه ↗

۱. آزادی در EarthCoop حقی بنیادین است که با کرامت انسان و رشد توانایی‌های او پیوند دارد.

۲. آزادی هیچ فرد یا نهادی نباید به محروم‌سازی، تخریب، سلطه یا بهره‌کشی از دیگران تبدیل شود.

۳. آزادی هنگامی پایدار است که با مسئولیت نسبت به دیگران، جامعه، طبیعت و نسل‌های آینده همراه باشد.

ماده CH-012 – جامعه به‌عنوان مشارکت زنده ↗

۱. جامعه در EarthCoop مجموعه‌ای از افراد منفصل و مصرف‌کننده نیست؛ بلکه شبکه‌ای زنده از شرکا، مسئولیت‌ها، اعتماد، همکاری، اختلاف، گفت‌وگو و یادگیری است.

۲. EarthCoop باید امکان شکل‌گیری جوامع محلی، اتحادیه‌های تخصصی، شبکه‌های همکاری و نهادهای مشارکتی را فراهم کند.

۳. هیچ ساختار مرکزی نباید حیات جوامع محلی را بی‌اثر یا تابع مطلق خود سازد.

ماده CH-013 – احترام به تنوع انسانی ↗

۱. EarthCoop تنوع زبان‌ها، فرهنگ‌ها، باورها، سبک‌های زندگی، جوامع، دانش‌ها و تجربه‌های انسانی را سرمایه مشترک بشری می‌داند.

۲. وحدت EarthCoop به معنای یکسان‌سازی انسان‌ها، فرهنگ‌ها یا جوامع نیست.

۳. اصل مشترک EarthCoop عدالت، کرامت، صلح، مشارکت و مسئولیت است؛ نه تحمیل یک فرهنگ، قومیت، زبان یا سبک زندگی خاص.

ماده CH-014 – حرمت طبیعت ↗

۱. طبیعت در EarthCoop صرفاً ماده خام اقتصاد، مالکیت یا صنعت نیست.

۲. حیوانات، گیاهان، رودها، جنگل‌ها، خاک، هوا، دریاها و زیست‌بوم‌ها دارای ارزش ذاتی و جایگاه اخلاقی‌اند.

۳. بهره‌برداری از طبیعت باید همراه با احترام، اندازه، جبران، احیا و مسئولیت باشد.

ماده CH-015 – حق نسل‌های آینده ↗

۱. نسل‌های آینده، گرچه هنوز در تصمیمات امروز حضور مستقیم ندارند، ذی‌حقان واقعی زمین و منابع مشترک‌اند.

۲. هیچ تصمیم کوتاه‌مدت نباید حق آنان نسبت به زندگی، منابع، محیط زیست، دانش، سلامت و کرامت را نابود کند.

۳. EarthCoop باید در همه تصمیمات راهبردی خود، اثر آن تصمیمات بر نسل‌های آینده را در نظر گیرد.

ماده CH-016 – پایداری به عنوان شرط عدالت ↗

۱. عدالت بدون پایداری زیست محیطی ناقص است.

۲. رفاه امروز اگر به ویرانی فردا منجر شود، عادلانه نیست.

۳. هر برنامه اقتصادی، عمرانی، فناورانه یا اجتماعی EarthCoop باید نسبت خود را با پایداری منابع، کاهش آسیب، احیای طبیعت و مسئولیت بین نسلی روشن کند.

ماده CH-017 – اقتصاد در خدمت عدالت ↗

۱. اقتصاد در EarthCoop هدف نهایی نیست، بلکه ابزار تحقق عدالت، کرامت، رفاه پایدار، آزادی مسئولانه و شکوفایی انسانی است.

۲. هیچ شاخص اقتصادی، از جمله سود، رشد، بازده سرمایه یا افزایش تولید، نباید به تنهایی معیار موفقیت EarthCoop شمرده شود.

۳. موفقیت اقتصادی هنگامی ارزشمند است که با کاهش محرومیت، افزایش مشارکت، حفظ طبیعت، تقویت آزادی و ادای حق همگانی همراه باشد.

ماده CH-018 – مالکیت مسئولانه ↗

۱. هر مالکیت، خواه خصوصی، خواه عمومی، خواه شراکتی، با مسئولیت همراه است.

۲. مالکیت بر دسترنج محترم است، اما مالکیت بر دسترنج نباید به ابزار انحصار منابع مشترک یا سلطه بر دیگران تبدیل شود.

۳. بهره‌مندی اقتصادی از زمین و منابع مشترک باید با رعایت سهم، حق و منفعت همگانی همراه باشد.

ماده CH-019 – ثروت مشروع ↗

۱. ثروت در EarthCoop هنگامی مشروع و محترم است که بر کار، خلاقیت، خدمت، نوآوری، مدیریت عادلانه، قرارداد شفاف یا مشارکت مسئولانه استوار باشد.

۲. ثروتی که از غصب منابع مشترک، فساد، انحصار، تخریب طبیعت، استثمار، تبعیض یا پنهان‌کاری به دست آید، مشروعیت اخلاقی ندارد.

۳. EarthCoop باید میان ثروت مولد و ثروت سلطه‌گر تمایز بگذارد.

ماده CH-020 – رفاه مشترک ↗

۱. EarthCoop رفاه را صرفاً مصرف بیشتر نمی‌داند.

۲. رفاه مشترک شامل امنیت، سلامت، آموزش، دسترسی، مشارکت، فرصت، زیست‌بوم سالم، زمان آزاد، کرامت، خلاقیت و امید به آینده است.

۳. اقتصاد EarthCoop باید در خدمت گسترش این نوع رفاه باشد.

ماده CH-021 – قدرت به‌عنوان امانت ↗

۱. هر قدرتی در EarthCoop امانت است، نه مالکیت شخصی یا امتیاز دائمی.

۲. هر صاحب قدرت باید پاسخ‌گو، قابل نظارت، قابل عزل، محدود، شفاف و تابع قانون باشد.

۳. قدرتی که از نظارت عمومی، شفافیت و امکان اعتراض فرار کند، با روح EarthCoop ناسازگار است.

ماده CH-022 – مشارکت آگاهانه ↗

۱. مشارکت در EarthCoop باید تا حد امکان آگاهانه، آزادانه، قابل دسترس و مؤثر باشد.

۲. رأی، نظر، پیشنهاد، اعتراض و مشارکت اعضا نباید به تشریفات بی‌اثر تبدیل شود.

۳. EarthCoop باید ابزارهای آموزشی، فنی، زبانی و اجتماعی لازم را برای مشارکت واقعی اعضا فراهم کند.

ماده CH-023 – تخصص و مردم ↗

۱. EarthCoop نه حکومت بی‌دانشی است و نه سلطه متخصصان بر مردم.

۲. تخصص برای فهم و اداره امور پیچیده ضروری است، اما مشروعیت نهایی آن به شفافیت، پاسخ‌گویی، امکان نقد و پیوند با حق مشارکت عمومی وابسته است.

۳. هر متخصص در EarthCoop خدمتگذار حقیقت، عدالت و منفعت عمومی است، نه مالک انحصاری تصمیم.

ماده CH-024 – تفویض اعتماد ↗

۱. اعضا می‌توانند در موارد لازم بخشی از رأی، اختیار یا نمایندگی خود را به افراد یا نهادهای مورد اعتماد تفویض کنند.

۲. تفویض اعتماد نباید به واگذاری دائمی کرامت، حق مشارکت یا اختیار بنیادین فرد تبدیل شود.

۳. هر تفویض باید قابل فهم، قابل پیگیری، قابل محدودسازی و قابل بازپس‌گیری باشد.

ماده CH-025 – ضدتمرکز بودن قدرت ↗

۱. EarthCoop باید از تمرکز خطرناک قدرت در دست اشخاص، نهادها، سرمایه‌ها، دولت‌ها، شرکت‌ها، شبکه‌ها یا الگوریتم‌ها جلوگیری کند.

۲. تمرکز رأی، داده، پول، دانش، رسانه، زیرساخت یا اعتبار می‌تواند به اندازه تمرکز قدرت سیاسی خطرناک باشد.

۳. طراحی نهادی و فنی EarthCoop باید اصل توزیع قدرت، نظارت متقابل و امکان اصلاح را در خود داشته باشد.

ماده CH-026 – فناوری در خدمت انسان ↗

۱. فناوری در EarthCoop ابزار عدالت، مشارکت، شفافیت، یادگیری، همکاری و کاهش فساد است.

۲. فناوری نباید جایگزین کرامت انسان، آزادی مسئولانه، قضاوت اخلاقی و امکان اعتراض شود.

۳. هر سامانه فناورانه باید به انسان پاسخ‌گو باشد، نه انسان را تابع مطلق خود سازد.

ماده CH-027 – قانون فناوری‌پذیر ↗

۱. EarthCoop قانون را از ابتدا فناوری‌پذیر طراحی می‌کند.

۲. فناوری‌پذیری قانون یعنی پیوند آگاهانه میان متن حقوقی، معماری نرم‌افزار، استاندارد فنی، داده، قرارداد هوشمند، امنیت و حسابرسی.

۳. هیچ اجرای نرم‌افزاری نباید روح عدالت، حق اعتراض، کرامت انسان یا اصول سند مادر را دور بزند.

ماده CH-028 – هوش مصنوعی پاسخگو ↗

۱. هوش مصنوعی می‌تواند یار تحلیل، آموزش، ترجمه، حسابرسی، کشف فساد، پیشنهاد سیاست و بهبود تصمیم‌گیری باشد.

۲. هوش مصنوعی نباید داور نهایی و غیرقابل اعتراض سرنوشت انسان‌ها شود.

۳. هر استفاده مهم از هوش مصنوعی باید شفاف، قابل توضیح، قابل ممیزی، قابل اعتراض و قابل اصلاح باشد.

ماده CH-029 – حریم داده و آزادی انسان ↗

۱. داده‌های انسان امتداد زندگی، رفتار، ارتباط، انتخاب و شخصیت اوست.

۲. استفاده از داده باید با رضایت آگاهانه، ضرورت مشروع، امنیت، حداقل‌گرایی و حق اعتراض همراه باشد.

۳. EarthCoop نباید به سامانه‌ای برای نظارت پنهان، دستکاری رفتاری، فروش انسان در قالب داده یا سلطه الگوریتمی تبدیل شود.

ماده CH-030 – متن‌باز بودن امور بنیادین ↗

۱. زیرساخت‌های بنیادین EarthCoop باید تا حد امکان قابل مشاهده، قابل بررسی، قابل ممیزی و متن‌باز باشند.

۲. اعتماد پایدار بر شفافیت مسئولانه، امنیت درست، دانش مشترک و امکان بررسی مستقل استوار است.

۳. پنهان‌کاری مطلق در امور بنیادین، با روح مشارکت و نظارت همگانی ناسازگار است.

ماده CH-031 – اخلاق به عنوان زیرساخت اعتماد ↗

۱. هیچ نظام حقوقی یا فناورانه‌ای بدون اخلاق پایدار نمی‌ماند.

۲. اعتماد در EarthCoop از ترکیب صداقت، شفافیت، پاسخ‌گویی، وفای به عهد، عدالت، تخصص و امکان اصلاح خطا پدید می‌آید.

۳. هر عضو و نهاد EarthCoop در برابر اعتماد عمومی مسئول است.

ماده CH-032 – صداقت و شفافیت ↗

۱. پنهان‌کاری، فریب، جعل، تحریف، تبلیغ گمراه‌کننده و سوءاستفاده از ناآگاهی دیگران با روح EarthCoop ناسازگار است.

۲. شفافیت باید به گونه‌ای باشد که اعضا بتوانند تصمیمات مهم را بفهمند، نقد کنند و درباره آن‌ها موضع بگیرند.

۳. شفافیت نباید به نقض حریم خصوصی یا آسیب امنیتی غیرضروری منجر شود.

ماده CH-033 – مسئولیت در برابر خطا ↗

۱. EarthCoop خطاپذیری انسان، نهاد و فناوری را می‌پذیرد.

۲. خطا هنگامی قابل اصلاح است که پنهان نشود، انکار نشود و به فرصت یادگیری تبدیل گردد.

۳. هیچ نهاد یا مقام EarthCoop نباید خود را فراتر از نقد، اصلاح، جبران یا پاسخ‌گویی بداند.

ماده CH-034 – منع فساد اخلاقی و نهادی ↗

۱. فساد فقط تخلف مالی نیست؛ هر تبدیل حق عمومی به سود خصوصی پنهان، فساد است.

۲. هر استفاده از مقام، تخصص، داده، اعتماد، رأی یا منابع مشترک برای منفعت نامشروع، با منشور EarthCoop ناسازگار است.

۳. مبارزه با فساد باید ساختاری، شفاف، مستمر و بدون تبعیض باشد.

ماده CH-035 – صلح محوری ↗

۱. EarthCoop پروژه‌ای صلح‌محور، داوطلبانه و مبتنی بر همکاری است.

۲. هیچ آرمان عادلانه‌ای مجوز خشونت قهری، نفرت‌پراکنی، حذف انسان‌ها یا نقض کرامت آنان نیست.

۳. EarthCoop تغییر را از راه آگاهی، مشارکت، قرارداد، نهادسازی، فناوری، آموزش، اقتصاد عادلانه و توسعه تدریجی دنبال می‌کند.

ماده CH-036 – گفت‌وگو به‌عنوان روش ↗

۱. اختلاف نظر در EarthCoop تهدید ذاتی نیست؛ بخشی از زندگی مشترک و یادگیری جمعی است.

۲. EarthCoop باید فرهنگ گفت‌وگو، استدلال، شنیدن، نقد منصفانه و اصلاح‌پذیری را تقویت کند.

۳. هیچ فرد یا گروهی نباید به سبب نقد صادقانه، پرسشگری یا مخالفت مسالمت‌آمیز از مشارکت عادلانه محروم شود.

ماده CH-037 – توسعه تدریجی ↗

۱. EarthCoop باید تدریجی، آزمون‌پذیر، یادگیرنده و اصلاح‌پذیر توسعه یابد.

۲. هیچ مرحله‌ای از توسعه نباید چنان شتاب‌زده باشد که اصول بنیادین، اعتماد عمومی، امنیت، حقوق اعضا یا پایداری زیست‌بوم را قربانی کند.

۳. تجربه‌های محلی، پروژه‌های کوچک، آزمایش‌های محدود و یادگیری مستند، پایه توسعه جهانی EarthCoop هستند.

ماده CH-038 – دانش به‌عنوان میراث مشترک ↗

۱. دانش بشری، حاصل تلاش نسل‌ها، فرهنگ‌ها، تمدن‌ها، پژوهشگران، کارگران، آموزگاران و تجربه‌های جمعی انسان است.

۲. EarthCoop دانش را سرمایه‌ای مشترک برای رهایی، عدالت، رفاه، حل مسئله و شکوفایی انسان می‌داند.

۳. دسترسی عادلانه به دانش، آموزش و ابزار فهم، شرط مشارکت واقعی در EarthCoop است.

ماده CH-039 – آموزش برای مشارکت ↗

۱. EarthCoop باید اعضا را فقط مصرف‌کننده خدمات نداند، بلکه آنان را شریکان آگاه در تصمیم‌گیری و ساخت آینده بداند.

۲. آموزش حقوق، اقتصاد، فناوری، محیط زیست، مشارکت، داده، اخلاق و حکمرانی باید بخشی از زیرساخت EarthCoop باشد.

۳. هرچه یک تصمیم پیچیده‌تر باشد، مسئولیت EarthCoop برای توضیح، آموزش و ساده‌سازی فهم آن بیشتر است.

ماده CH-040 – زبان مشترک ↗

۱. EarthCoop باید میان زبان حقوق، اقتصاد، فناوری، اخلاق و زندگی روزمره پل بزند.
۲. اسناد EarthCoop باید تا حد امکان دقیق، قابل ترجمه، قابل فهم و قابل ارجاع باشند.
۳. پیچیدگی نباید به ابزار سلطه متخصصان، محروم‌سازی مردم یا فرار از پاسخ‌گویی تبدیل شود.

ماده CH-041 – تمدن شراکتی ↗

۱. EarthCoop در پی شکل‌دادن به الگویی از تمدن شراکتی است که در آن مالکیت همگانی، مالکیت خصوصی مشروع، فناوری پاسخ‌گو، اقتصاد عادلانه و مشارکت آزادانه با یکدیگر سازگار شوند.
۲. این تمدن نه بر سلطه انسان بر انسان، نه بر سلطه انسان بر طبیعت، و نه بر سلطه ماشین بر انسان بنا می‌شود.
۳. بنیان آن عدالت، کرامت، همکاری، مسئولیت، دانش، آزادی، پایداری و اعتماد است.

ماده CH-042 – شخصیت حقوقی مشترک شرکا ↗

۱. EarthCoop می‌کوشد به همه شرکای برابر زمین امکان دهد یک شخصیت حقوقی واحد، عادلانه، کارآمد و چندسطحی برای پیگیری حقوق و مسئولیت‌های مشترک خود شکل دهند.
۲. این شخصیت حقوقی باید به تخصص و توان اعضا میدان دهد، بی‌آنکه برابری بنیادین آنان را نفی کند.
۳. EarthCoop بستر اعطای حق، ادای مسئولیت، سازمان‌دهی مشارکت و تحقق تدریجی عدالت است.

ماده CH-043 – آینده مطلوب ↗

۱. آینده مطلوب EarthCoop جهانی است که در آن هیچ انسانی از حق بنیادین خود نسبت به زمین، منابع، دانش، مشارکت و کرامت محروم نباشد.

۲. در این آینده، اقتصاد در خدمت زندگی، فناوری در خدمت انسان، قدرت در خدمت عدالت، و مالکیت در خدمت مسئولیت است.

۳. EarthCoop این آینده را نه وعده‌ای قطعی، بلکه مسئولیتی مشترک، تدریجی و نیازمند کوشش پیوسته می‌داند.

ماده CH-044 – منشور و قانون اساسی ↗

۱. قانون اساسی EarthCoop باید ارزش‌های این منشور را به حقوق، نهادها، صلاحیت‌ها، فرآیندها و ضمانت‌های اجرایی تبدیل کند.

۲. مفاهیمی مانند عدالت، مالکیت همگانی، مشارکت، نظارت، کرامت، مسئولیت، فناوری‌پذیری، ضدتمرکز بودن قدرت و حفاظت از زیست‌بوم باید در قانون اساسی صورت حقوقی روشن بیابند.

۳. قانون اساسی نباید منشور را به شعار غیرقابل اجرا فروبکاهد.

ماده CH-045 – منشور و قوانین موضوعی ↗

۱. قوانین موضوعی EarthCoop باید روح و جهت‌گیری این منشور را در حوزه‌های خاص خود منعکس کنند.
۲. قانون اقتصاد باید اقتصاد عادلانه، مالکیت مسئولانه، ضدفساد، ضدانحصار و حق مالکانه همگانی را تفصیل دهد.
۳. قانون حکمرانی دیجیتال باید فناوری پاسخ‌گو، داده مسئولانه، هوش مصنوعی قابل ممیزی و زیرساخت‌های دیجیتال عادلانه و ایمن را تفصیل دهد.
۴. قانون قضایی باید حق اعتراض، دادرسی منصفانه، جبران، داوری و ضمانت اجرای قانونی را تفصیل دهد.
۵. قانون جوامع محلی باید شکل‌گیری، پیوند، اختیار، مسئولیت و مشارکت جوامع محلی را تفصیل دهد.
۶. قوانین موضوعی بنیادین از حیث مرتبه حقوقی هم‌سطح‌اند و هیچ‌یک صرفاً به سبب ترتیب تدوین یا شماره جلد بر دیگری برتری ندارد.
۷. منشور جهت ارزشی، اخلاقی و تمدنی قوانین موضوعی را بیان می‌کند، اما جای قانون موضوعی را در تعیین قواعد ماهوی تخصصی نمی‌گیرد و حدود صلاحیت و اثر حقوقی هر قانون مطابق سند مادر و قانون اساسی تعیین می‌شود.

ماده CH-046 – منشور و استانداردهای فنی ↗

۱. استانداردهای فنی EarthCoop باید ارزش‌های منشور را در طراحی سامانه‌ها، داده‌ها، رأی‌گیری، هویت، قراردادهای هوشمند، خزانه، API‌ها و ممیزی فنی منعکس کنند.

۲. هیچ استاندارد فنی نباید به بهانه کارایی، سرعت، امنیت یا مقیاس‌پذیری، کرامت انسان، حق مشارکت، حق اعتراض یا عدالت را تضعیف کند.

۳. هر استاندارد بنیادین باید نسبت خود را با مواد مرتبط منشور و سند مادر مشخص کند.

۴. استناد استاندارد فنی، سیاست‌نامه، سند مرجع یا تنظیم سامانه به منشور به‌تنهایی منبع ایجاد حق، تکلیف، ممنوعیت، صلاحیت یا محدودیت حقوقی جدید نیست؛ چنین اثر حقوقی باید از منبع معتبر صلاحیت‌دار ناشی شود.

ماده CH-047 – ثبت منشور ↗

۱. نسخه رسمی منشور باید در مخزن اصلی اسناد EarthCoop ثبت و نگهداری شود.

۲. هر نسخه معتبر باید دارای شناسه CH، شماره نسخه، تاریخ ثبت، زبان، وضعیت اعتبار و سابقه تغییرات باشد.

۳. ترجمه‌های منشور تا زمان تصویب رسمی، تابع نسخه زبان مبنا هستند.

ماده CH-048 – اصلاح منشور ↗

۱. اصلاح منشور باید با رعایت سند مادر، شفافیت عمومی، ثبت سابقه تغییرات و امکان بررسی اعضا انجام شود.
۲. هیچ اصلاحی در منشور نباید اصول غیرقابل تغییر سند مادر را تضعیف، تعلیق یا بی‌اثر کند.
۳. اصلاحات منشور باید به‌گونه‌ای انجام شود که پیوستگی معنایی، ارجاع‌پذیری و ثبات اسناد بعدی حفظ گردد.
۴. اصلاحی که بر تفسیر حقوق بنیادین، قانون اساسی یا قوانین موضوعی اثر مهم می‌گذارد باید آثار تفسیری و حقوقی مورد انتظار خود را صریحاً اعلام کند.
۵. اصلاح منشور به‌تنهایی نمی‌تواند موجب نسخ، اصلاح یا بی‌اعتباری حکم روشن قانون اساسی یا قانون موضوعی شود؛ اصلاح چنین احکامی باید از مسیر اصلاح سند صلاحیت‌دار انجام شود.
۶. هیچ اصلاحی در منشور نمی‌تواند از طریق تغییر زبان ارزشی، برای نهاد یا شخصی صلاحیت حقوقی تازه‌ای ایجاد کند که در اسناد معتبر اعطا نشده است.

ماده CH-049 – اعتبار و کارکرد نسخه منشور ↗

۱. نسخه معتبر منشور، منبع بنیادین ارزش‌ها، فلسفه، جهت‌گیری اخلاقی و راهنمای تفسیر برای قانون اساسی و سایر اسناد EarthCoop است.
۲. نقش منشور در تدوین و تفسیر اسناد بعدی، نقش بنیادین ارزشی و تفسیری است و مرتبه، صلاحیت و اثر حقوقی هر سند مطابق سند مادر و قانون اساسی تعیین می‌شود.
۳. هرگونه اصلاح بعدی باید با حفظ شناسه CH، ثبت شماره نسخه جدید و ذکر سابقه تغییرات انجام شود.
۴. این اصلاحیه در صورت ثبت و تصویب رسمی، منشور EarthCoop را به نسخه 1.0 ارتقا می‌دهد و نسخه‌های پیشین برای تاریخ حقوقی و ارجاع محفوظ می‌مانند.

